

Dosarul nr. 2ra-1743/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. M. Grosu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Nina Vascan
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Caragheaur împotriva lui Gheorghe Nicolaescu, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la constatarea faptului că brevetul de invenție de scurtă durată nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa și declararea nulă a brevetului de invenție de scurtă durată,

împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș și a fost menținută hotărârea din 06 decembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

constată:

La data de 15 aprilie 2019, Gheorghe Caragheaur a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Nicolaescu, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la constatarea faptului că brevetul de invenție de scurtă durată nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa și declararea nulă a brevetului de invenție de scurtă durată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 17 martie 2011, pârâtul a depus la AGEPI o cerere cu nr. s 2011 0195, prin care a solicitat eliberarea unui brevet de invenție cu titlu „Procedeu de efectuare a apelurilor telefonice informaționale”. Conform Registrului național al brevetelor de invenție de scurtă durată, pârâtul are calitatea de solicitant al cererii de inventator al invenției și de titular de drepturi asupra brevetului de invenție de scurtă durată.

A indicat că la 30 iunie 2012, AGEPI a publicat hotărârea de acordare a brevetului, iar la 31 ianuarie 2013, a eliberat brevetul de invenție de scurtă durată cu titlu de „Procedeu de efectuare a apelurilor telefonice informaționale”.

A comunicat că în timpul examinării cererii de către AGEPI, Gheorghe Nicolaescu a depus cererea internațională nr. PCT/MD2012/000001, utilizând procedura Tratatului de Cooperare în domeniul Brevetelor (PCT). La baza cererii internaționale a stat cererea națională nr. s 2011 0195. Astfel, la 17 septembrie 2013 a fost emisă Opinia Scrisă a PCT, care a menționat că cererea internațională a pârâtului conține o mulțime de neclarități, care contravin prevederilor art. 6 din Tratatul de Cooperare în domeniul Brevetelor.

Reclamantul consideră că brevetul de invenție de scurtă durată nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist să o poată executa, deoarece nu sunt definiți termenii „apel informațional”, „apel tranzit”, „semnalul apelului de tranzit”, „notificare despre un apel nepreluat”, aceștia fiind utilizați în contradicție cu prevederile legale, întrucât nu sunt termeni consacrați în legislația sau literatura de specialitate. De asemenea, nu sunt descrise și nu sunt explicate detaliat elementele tehnice ale unor termeni utilizați în cererea de brevet, există incoerențe privitor la „contul de credit”. Incoerența și contradicția prezentei formulări rezidă din faptul că inițial pârâtul nu a stabilit careva limite sau îngrădiri tehnice pentru abonați în privința stării contului. Pentru un specialist în domeniu nu este clar când are loc deconectarea. Clarificarea acestui aspect este determinată, în contextul revendicărilor invenției. Totodată, un expert specializat nu va putea înțelege cum are loc procesul de deconectare a apelului informațional, având în vedere că descrierea acestei proceduri lipsește cu desăvârșire.

A afirmat că există incoerențe și contradicții privind „procedura transmiterii apelului de ieșire către un server de redirectionare și control”. Neclaritatea rezidă din faptul că procedeul descris în revendicare nu corespunde procedurii formulat în descriere, ceea ce este contrar prevederilor legale. Invenția nu este corectă din punct de vedere științific și tehnic, în privința „transmiterii apelului de ieșire către un server”. Lipsa suportului tehnic a faptului că abonatul apelant transmite un apel de ieșire la un server de redirectionare și control este confirmată de către opiniile specialiștilor din domeniu.

Gheorghii Caragheaur a mai invocat că în cererea de brevet nu este descris și nu este explicat „conținutul informației transmise în notificare despre un apel nepreluat”. Acest fapt este în contradicție cu legislația în vigoare, care obligă solicitantul unui brevet de invenție de scurtă durată ca revendicările să definească obiectul pentru care se cere protecția prin elementele tehnice ale invenției. Astfel, pârâtul nu a explicat în revendicarea cererii ce fel de informație se transmite către abonatul apelat în notificare despre un apel nepreluat, precum și cum se realizează această notificare, din punct de vedere tehnic. În cererea de brevet există incoerențe și contradicții dintre „apelul informațional” și „notificarea despre un apel nepreluat”. Confuzia rezidă din faptul că termenii indicați nu pot fi identici. Mai mult ca atât, din punct de vedere tehnic, o notificare nu poate fi un apel. La fel, în cererea de brevet există incoerențe și contradicții privind „procedura apelării abonatului apelat”.

Astfel, reclamantul a remarcat că pârâtul a expus într-un mod incoerent și contradictoriu caracteristicile tehnice ale procedului. Confuzia rezidă în faptul că în revendicare, procedeul se realizează de la abonatul apelant către serverul de redirectionare și control, iar, în descriere sunt formulate alte două afirmații, diferite între ele și fără a rezulta din revendicare.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 9, 10, 11 din Codul civil, art. 36, 37, 51, 64, 65, 94 din Legea cu privire la protecția invențiilor nr. 50 din 07 martie 2008, pct. 48, 77, 78, 84, 86, 94, 95, 98, 139, 140, 247, 401 din Regulamentul privind procedura de depunere și examinare a cererii de brevet de invenție și de eliberare a brevetului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 528 din 01 septembrie 2009.

Gheorghe Caragheaur a solicitat constatarea faptului că brevetul de invenție de scurtă durată MD 526 Z 2013.31 nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa și declararea nulă a brevetului de invenție de scurtă durată MD 526 Z 2013.31.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La data de 27 iunie 2020 Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 06 decembrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Gheorghe Caragheaur și a fost casată hotărârea din 06 decembrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă. A fost constatat faptul că brevetul de invenție de scurtă durată MD 526 Z 2013.01.31 nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa și a fost declarat nul brevetul de scurtă durată MD 526 Z 2013.01.31.

Prin decizia din 27 ianuarie 2021 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și Gheorghe Nicolaescu, reprezentat de avocatul Irina Cușniriova și a fost casată decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș și a fost menținută hotărârea din 06 decembrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit actelor cauzei, Nicolaescu Gheorghe este inventatorul și titularul brevetului de invenție nr. 526 „Procedeu de efectuare a apelurilor telefonice informaționale”, nr. de depozit „s 2011 0195”, data de depozit 17 martie 2011, hotărârea de acordare a brevetului fiind publicată la 30 iunie 2012. Ulterior, Nicolaescu Gheorghe a solicitat prelungirea termenului de valabilitate al brevetului de invenție de scurtă durată cu nr. 526, iar la 28 martie 2018 a fost emisă hotărârea nr. 8373 cu privire la prelungirea termenului de valabilitate al brevetului de invenție de scurtă durată, fiind valabil până la 17 martie 2021.

Instanța de apel a indicat că, potrivit opiniei scrise a AGEPI privind brevetabilitatea invenției de scurtă durată MD 526 Z 2013.01.31 din 24 octombrie 2019, procedeul de efectuare a apelurilor telefonice informaționale poate fi folosit în domeniul telecomunicațiilor; invenția rezolvă problema tehnică prin utilizarea următoarelor mijloace tehnice: telefonul mobil al abonatului apelant, comutatorul operatorului, care deservește abonatul apelant, serverul de redirecționare și control, comutatorul operatorului, care deservește abonatul apelat, telefonul mobil al abonatului apelat; procedeul este dezvăluit suficient de clar, complet și corect din punct de vedere tehnico-științific, astfel încât un specialist în domeniu să poată realiza invenția fără a desfășura o activitate inventivă; procedeul revendicat poate fi reprodus cu aceleași caracteristici și efecte, ori de câte ori este necesar. Astfel, procedeul revendicat este susceptibil de aplicare industrială, prin urmare, invenția revendicată îndeplinește condiția de aplicabilitate industrială.

Totodată, potrivit opiniei scrise a AGEPI privind brevetabilitatea invenției de scurtă durată MD 526 Z 2013.01.31 din 24 octombrie 2019, pentru verificarea îndeplinirii condiției de noutate a invenției s-a efectuat o cercetare documentară în stadiul tehnicii. În urma efectuării cercetării documentare nu au fost depistate surse mai apropiate de invenția revendicată decât cele indicate în raportul de documentare din brevetul de invenție de scurtă durată MD 526 Z5 2016.05.31 prelungit. În calitate de cea mai apropiată soluție a fost selectată soluția D1; RU 2361369 C2 2009.07.10 cu titlul „deconectarea automata a apelului de ieșire de la utilizator în lipsa contului de credit,„. Invenția se deosebește de soluția D1 prin aceea că, la inițierea unui apel de către abonatul apelant, care nu are un cont de credit valabil, pentru trimiterea acestuia la abonatul apelat apelul de ieșire se transmite prin intermediul operatorului care deservește abonatul apelant la serverul de redirecționare și control și la comanda lui se deconectează abonatul apelant; la serverul de redirecționare și control se prelucrează informația și se formează un apel de tranzit, prin apelul de tranzit, prin operatorul care deservește abonatul apelant se transmite un apel de ieșire în rețeaua operatorului care deservește abonatul apelat, ca un apel informațional, care avizează despre apelul nepreluat; se deconectează apelul informațional după primirea acestuia de către abonatul apelat. Astfel, invenția include elemente de procedeu noi, prin urmare, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la protecția invențiilor, invenția revendicată îndeplinește condiția de noutate.

Instanța de apel a conchis că invenția revendicată nu rezultă în mod evident din cunoștințele cuprinse în stadiul tehnicii, nu este foarte evidentă pentru o persoană de specialitate și prezintă un avantaj tehnic și practic, respectiv, conform art. 12 alin. (2) din Legea cu privire la protecția invențiilor, invenția implică o activitate inventivă. Brevetul eliberat întrunește toate cerințele referitor la condițiile de valabilitate, invenția fiind dezvăluită într-o manieră suficient de clară și completă, astfel încât să poată fi realizată de un specialist în domeniu.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău a menționat că, la momentul acordării brevetului de scurtă durată, de către AGEPI au fost verificate condițiile impuse de lege, iar, în rezultat a fost eliberat brevetul de invenție de scurtă durată nr. MD 526 Z 2013.01.31. Concluziile specialiștilor anexate la actele cauzei confirmă cu certitudine

că invenția brevetată este dezvăluită într-o manieră suficient de clară și completă, astfel încât să fie realizată de un specialist în domeniu. Prin urmare, nu sunt temeiuri pentru declararea nulității brevetului de invenție de scurtă durată nr. 526.

Instanța de apel a mai reținut că reclamantul nu a invocat încălcarea condițiilor stabilite imperativ de lege pentru acordarea unui brevet de invenție de scurtă durată, precum nici nu a indicat care drept al său a fost afectat prin eliberarea brevetului de invenție de scurtă durată nr. MD 526 Z 2013.01.31.

La data de 06 octombrie 2021 Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țîganaș, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului s-a invocat încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Consideră că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Reprezentantul recurentului a susținut că prin prisma condițiilor impuse de Legea cu privire la protecția invențiilor nr. 50 din 07 martie 2008, au fost prezentate probe care dovedesc că brevetul nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa. Astfel, în temeiul art. 64 alin. (1) lit. b) din Legea menționată, brevetul acordat urma să fie declarat nul, deoarece nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa.

A afirmat că pretențiile din acțiune nu se referă la prezența sau lipsa criteriilor de brevetabilitate - temeii prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 50 din 07 martie 2008, ci la faptul că brevetul litigios nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa - temeii prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. b) din Lege. Însă, instanța de apel, cu referire la art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 50 din 07 martie 2008, a invocat mai multe norme juridice neaplicabile speței și care nu au relevanță pentru obiectul litigiului și anume, art. 6, 11, 12 din Legea nr. 50 din 07 martie 2008, pct. 246, 263, 275, 298 din Regulamentul privind procedura de depunere și examinare a cererii de brevet de invenție și de eliberare a brevetului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 528 din 01 septembrie 2009.

Astfel, instanța de apel, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, își bazează decizia în exclusivitate pe opinia scrisă a AGEPI din 24 octombrie 2019 privind brevetabilitatea invenției de scurtă durată MD 526 Z 2013.01.31, care se referă la criteriile de brevetabilitate, adică noutatea, activitatea inventivă și aplicabilitatea industrială.

Consideră că opinia AGEPI nu poate sta la baza emiterii unei soluții juste, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 121-122 din Codul de procedură civilă și nu este pertinentă prezentului litigiu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 17 iunie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresele electronice ale lui Gheorghe Caragheaur și avocatului Ion Țiganaș la 20 august 2021 (f.d. 21, volumul III).

Astfel, recursul, declarat la 06 octombrie 2021, este în termen.

La data de 18 octombrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Nicolaescu Gheorghe și AGEPI, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 38, volumul III).

Prin referința depusă la 18 noiembrie 2021, AGEPI a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pe care le consideră legale și întemeiate.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Gheorghe Caragheaur, reprezentat de avocatul Ion Țiganaș, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Nina Vascan

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic